

MATEŘSKÁ ŠKOLA RATIBOŘSKÉ HORY
Ratibořské Hory 36, 391 42 Ratibořské Hory

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

MŠ Ratibořské Hory

Č. j.: MS133/2024   IČO: 70923094   info@zsratihory.cz

Hraj si, uč se, směj se...

MATEŘSKÁ ŠKOLA RATIBOŘSKÉ HORY

Ratibořské Hory 36, 391 42 Ratibořské Hory

ŠVP zpracován dle zákona č.651/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání /Školský zákon/.

Účinnost dokumentu: od 1.9.2024 na dobu 3 let.

Aktualizace: možnost jej každoročně aktualizovat.

Platnost dokumentu: od 1.9.2024 na dobu 3 let.

- Školní vzdělávací program mateřské školy byl zpracován na základě vstupních analýz podmínek, které škola pro vzdělávací proces nabízí a na základě pravidelné evaluační činnosti.
- Podklady pro jeho zpracování připravil kolektiv pedagogických pracovníků, náměty a vyjádření rodičovské veřejnosti, též náměty a návrhy všech provozních zaměstnanců školy.
- Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání je zpracován na základě požadavků stanovených v RVP PV.
- ŠVP lze každoročně obměňovat díky novým poznatkům a zkušenostem. Reagujeme aktuálně na skladbu dětí, možnosti materiálů, vybavenost školy, nové znalosti pedagogů a další změny v RVP.
- Schválen na pedagogické radě dne 26.8.2024

Zpracováno k 1. 9. 2024

Jaroslava Basíková
ředitelka školy

Identifikační údaje o škole

Zřizovatel školy: Obec Ratibořské Hory

Kontakt: telefon: MŠ 381 283 074,

Školní jídelna: 381 283 463

email: info@zsratihory.cz

Internetová adresa: www.zsratihory.cz

ID: wadmryz

Ředitelka školy: Jaroslava Basíková

Učitelky: Jaroslava Fišerová, Ivana Vandrovcová

Vedoucí školního stravování: Dagmar Buřičová

Adresa školy: Mateřská škola Ratibořské Hory, 391 42 Ratibořské Hory 36

IČO: 70923094

Typ školy: jednotřídní MŠ s celodenním provozem

Stanovená kapacita: 30 dětí

Provoz: 6.30 - 16.00 hod

Počet pedagogických pracovníků: 3

Počet provozních pracovníků: 3

Účinnost dokumentu: 1.9.2024

Platnost dokumentu: 1.9.2024

OBEČNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Mateřská škola v Ratibořských Horách byla otevřena 20.9.1976 jako jednotřídní, s celodenním provozem pro 35 dětí. Nachází se v klidném venkovském prostředí v 1. poschodí budovy č. 36. V přízemí je školní kuchyně s jídelnou. Zřizovatelem je Obec Ratibořské Hory.

V lednu 1997 byla mateřská škola integrována pod Základní školu Ratibořské Hory. Od roku 2001 jsme v právní subjektivitě. K prostorovému využití slouží mateřské škole herna, třída, šatna, 2 ložnice, obouvárna v chodbě, kuchyňka k výdeji obědů a svačin, sociální zařízení pro děti a zaměstnance, kabinet a ředitelna. Blízko školy je pěkná školní zahrada a veřejné hřiště. K pěším výletům můžeme využívat krásné přírodní okolí školy.

Charakteristika ŠVP-PV

Školní vzdělávací program „**Hraj si, uč se, směj se...**“ je zpracován pedagogickým sborem na základě Rámcového programu pro předškolní vzdělávání a je pro všechny zaměstnance mateřské školy závazný.

Vize: ***„Všechny děti mají právo být dětmi. Hry jsou pro ně zdrojem štěstí a radosti. Když si děti hrají, vyvíjí se tím jejich smysl pro kolektiva solidarity. Budoucnost je o budování vzájemných vztahů“.***

Na cestě za poznáním se snažíme připravit dětem kvalitní vzdělávací program, který by je inspiroval k tvořivosti, touze po objevování a k přiblížení hodnot pro jejich další život, jako jsou:

- + Nedotknutelnost lidských práv
- + Individuální svoboda
- + Rovnost všech lidí
- + Soucítění a solidarita se slabšími a ohroženými jedinci
- + Péče o druhé a ohleduplnost k druhým
- + Základy pro zdravý život
- + Význam životního prostředí pro život člověka
- + Důstojné vztahy mezi lidmi všech barev pleti

Naším velkým přáním je, aby každé dítě cítilo, že je nedílnou součástí kolektivu naší školy, aby u nás získalo nové kamarády, dovedlo si hrát a spolupracovat s ostatními. Věříme, že se děti naučí jednat s potřebným respektem a jemností, ochotou podat pomocnou ruku. Skloubením předem připravovaných aktivit, spontánních a prožitkových činností, budeme děti podněcovat ke zkoumání dorozumívání mezi lidmi, jehož podstatou je nejen brát, ale dávat a vytvářet příležitosti praktického poznávání a objevování okolního světa. Abychom mohli porozumět sobě i ostatním, budeme též využívat příležitostí, jež se nám samy naskytanou.

Motto: „Všechno, co opravdu potřebuji znát, jsem se naučil v mateřské škole.“

Robert Fulghum

Znamená že: pedagogický tým

- rozumí vývoji dítěte
- věnuje se pozorování dětí při práci a při hře
- pečlivě plánuje skupinové a individuální cíle, které se zakládají na potřebě zájmu dítěte
- poskytuje měnící se, pružné prostřední
- prokazuje úctu k dětem a váží si jejich nápadu
- povzbuzuje děti, aby si vyřešily své problémy a vážily si jeden druhého
- klade zkoumavé otázky, které děti vedou k přemýšlení a k odpovědi

Cílem našeho snažení je umožnit všem dětem prožít den v mateřské škole plný radosti, volnosti, krásných vztahů a nevšedních zážitků, podporovat dětskou zvědavost, samostatnost a zdravé sebevědomí. Poskytovat základy celoživotního vzdělání všem dětem podle jejich možností, zájmů a potřeb. Vážíme si toho, že můžeme vstupovat do života dětí a bereme na sebe zodpovědnost za jejich vzdělávání a výchovu. ŠVP-PV byl zpracován na základě analýzy podmínek, které škola pro vzdělávací proces umožňuje a nabízí. Vychází z pravidelné evaluační činnosti a je zpracován dle požadavků RVP-PV.

Nabízíme dětem nadstandardní péči –, hru na zobcovou flétnu, seznamování s anglickým jazykem, sportovní a kulturní akce, výlety pro rodiče s dětmi, exkurze, ...

Denně se věnujeme prevenci vadné výslovnosti.

Vedeme diagnostiku a portfolia dětí.

Rámcové cíle předškolního vzdělávání

- 1. Rozvíjení dítěte, jeho učení a poznávání**
- 2. Osvojení si základů hodnot, na nichž je založena naše společnost**
- 3. Získání osobní samostatnosti a schopnosti projevat se jako samostatná osobnost působící na své okolí**

Oblasti vzdělávání předškolních dětí:

Jednotlivé oblasti vzdělávání jsou rozlišeny na základě vztahů, které dítě postupně vytváří k sobě samému, k druhým lidem i k okolnímu světu. Na základě přirozených interakcí, do kterých dítě v rámci těchto oblastí vstupuje, v nichž žije, rozvíjí se a vyrůstá, učí se a také vzdělává. Mezi tyto oblasti, které se vzájemně propojují řadíme:

- biologickou oblast (Dítě a jeho tělo)
- psychologickou oblast (Dítě a jeho psychika)
- interpersonální oblast (Dítě a ten druhý)
- sociálně- kulturní oblast (Dítě a společnost)
- environmentální oblast (Dítě a svět)

PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Věcné podmínky

- K provozu mateřské školy slouží třída a herna, vybavení hračkami, pomůckami a materiály závisí na finančních možnostech obce. Hračky jsou umístěny tak, aby byly dětem přístupné, dobře na ně viděly a mohly je samy ukládat.
- Práce dětí jsou pravidelně vystavovány a obměňovány, tvoří tak příjemnou výzdobu školy a oken, jsou plně přístupny rodičům i veřejnosti.
- Školní zahrada je situována v blízkosti mateřské školy. Je vybavena dostatečným množstvím hraček a zařízení, které budou postupně doplňovány.
- Sociální zařízení plně vyhovuje kapacitě školy. Kuchyňka slouží k vydávání svačin a obědů. Školní kuchyně se nachází v přízemí budovy.
- Děti se převlékají v šatně a přezouvají v přilehlé chodbě.
- Pro úřední práci slouží ředitelna.

Záměr :

- Materiální vybavení zahrady školy je nutno postupně doplňovat o prvky rozvíjející nejen pohybové dovednosti dětí, ale i účelové koutky rozvíjející přírodní inteligenci a smyslové vnímání dětí.
- Didaktické pomůcky a hračky pro aktivity dětí je třeba doplňovat průběžně dle pokynů RVPP-PV a věku dětí.

Životospráva

- dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava dle příslušných předpisů
- je zachována vhodná skladba jídelníčku, dodržovány technologie přípravy pokrmů a nápojů
- je zajištěn dostatečný pitný režim v průběhu celého dne
- mezi jednotlivými jídly jsou dodržovány vhodné intervaly
- děti nejsou nuceny do jídla, mají možnost jeho přidání

Záměr:

- Ve spolupráci se ŠJ budeme dále pracovat na pestrosti skladby jídelníčku dětí, cukry a soli obecně omezovat, sladkosti budou děti dostávat jen výjimečně, navázat dobrou spolupráci s rodinou v oblasti zdravého stravování, využívat situačního učení, hledat možnosti přímé spoluúčasti při přípravě jídla, stolování, vytvářet základy společenského chování v oblasti stravování

- Prevence, kterou budeme prosazovat a osvětou šířit, se bude týkat: akutních respiračních onemocnění, propagovat budeme zdravý životní styl, dostatek pohybu a pobytu na čerstvém vzduchu, otužování, preventivní opatření pro správné držení těla, vývoj svalstva plosky nohy.
- Preventivní opatření se dále budou týkat úrazů, sexuální výchovy, dopravní výchovy, protidrogové prevence a prevence patologických jevů.

Zdravotní péče

- Do mateřské školy přijímáme děti zdravé, bez zjevné známky onemocnění.
- Učitelky nesmí podávat dětem jakékoliv léky, pouze ve výjimečných případech, a to po konzultaci s ředitelkou školy a na základě požadavku s potvrzením od dětského lékaře.
- Při úrazu či náhlém onemocnění učitelka zajistí patřičnou péči s okamžitou informací zákonným zástupcům.
- Poskytujeme dětem v rámci zdravého životního stylu dostatek prostoru pro pohyb a pobyt venku.
- Do denního programu jsou každý den začleněny tělovýchovné chvíle se zdravotními cviky a přirozený pohyb je předmětem především pobytu venku.

Psychosociální podmínky

- je zajištěn pravidelný denní řád, flexibilní, který umožňuje organizaci činností dětí v průběhu dne přizpůsobit potřebám a aktuální situaci
- rodiče mají možnost přivádět své dítě do MŠ kdykoliv dle svých potřeb
- děti jsou každý den dostatečně dlouho venku, vždy s ohledem na okamžitý stav ovzduší či jiné přírodní překážky, (mráz pod – 10 stupňů, náledí, silný vítr, inverze, apod.)
- děti mají dostatek volného pohybu nejen při pobytu venku, ale i v rámci možností v MŠ
- spací aktivity dětí jsou upraveny dle individuálních potřeb dětí, do spaní je nikdo nenutí
- všichni zaměstnanci školy respektují individuální potřeby dětí, reagují na ně a napomáhají v jejich uspokojování
- učitelky zatěžují děti vždy přiměřeně, v rámci jejich možností, děti mají možnost kdykoliv relaxovat v klidném koutku třídy
- nově přichozím dětem nabízíme adaptační režim – první den s rodičem, další dny podle sociálního vyzrání dětí prodlužujeme pobyt
- všichni zaměstnanci školy vytvářejí dětem takové prostředí, aby se zde cítily spokojeně, jistě a bezpečně
- všechny děti mají v naší škole stejná práva, stejné možnosti i stejné povinnosti
- osobní svoboda a volnost dětí je respektována do určitých mezí, vyplývajících z řádu chování a norem, které jsou ve škole stanoveny nastavenými pravidly

- péče o děti je podporující, sympatizující, počítáme s aktivní spoluúčastí dítěte při všech činnostech, učitelky se snaží o nenásilnou komunikaci s dítětem, která mu je příjemná, kterou navozuje vzájemný vztah důvěry a spolupráce
- vyřazujeme nezdravé soutěžení dětí
- převažuje pozitivní hodnocení, pochvaly, nebát se, pracovat samostatně, důvěřovat si
- v dětech rozvíjíme citlivost pro vzájemnou toleranci, ohleduplnost, zdvořilost, pomoc a podporu
- děti jsou seznamovány s jasnými pravidly chování ve skupině, tak, aby se vytvořil kolektiv dobrých kamarádů, kde jsou všichni rádi
- učitelky se dostatečně věnují vztahům ve třídě, nenásilně je ovlivňují prosociálním směrem (prevence šikany)

Záměr :

- Budeme vytvářet podmínky pro vzájemná setkávání s rodiči dětí, rodiče mohou vstupovat do třídy po konzultaci s učitelkou
- Vytváříme pozitivní klima školy
- Vedeme děti k osvojování si základních pravidel chování, elementárních lidských hodnot a mezilidských vztahů.

Organizace chodu školy

Organizace chodu mateřské školy se řídí směrnicemi ředitele školy, provozním řádem školy, Školním řádem a dalšími právními předpisy.

Školní řád vymezuje práva a povinnosti zákonných zástupců, kterými jsou povinni se řídit.

MŠ je- otevřena od 6,30 hodin do 16,00 hodin

6,30 - 8.45	- scházení dětí, volné hry dle volby a přání dětí - individuální péče - jazykové chvilky, flétny - smyslové hry, TV chvilky, ranní cvičení, ranní kruh - hygiena, svačina
8.45 - 9,30	- didakticky cílené činnosti (řízené i spontánní)
9,30 - 11,30	- příprava a pobyt venku
11,30 - 12,00	- hygiena, oběd

12,15 - 14,15	- hygiena, odpočinek, - náhradní klidové aktivity
14,15 - 14,30	- hygiena, svačina
14,30 - 16,00	- odpolední zájmové činnosti dětí, individuální péče

Organizace může být během dne upravena podle aktuální situace a nálady dětí, nečekaných událostí, návštěvy divadla, výletů, počasí, apod. Režim je závazný pro jídlo, pobyt venku a odpolední klid.

Vyzvedávání dětí

Poledne: 12.00 – 12.15 hod.

Odpoledne: 14.30 – 16.00 / MŠ se zamyká v 16.00 hod. /

Kontakt: MŠ 381 283 074 Školní jídelna: 381 283 463

VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA

INTEGROVANÉ BLOKY

I. Já a moji noví kamarádi

Charakteristika hlavního smyslu tohoto integrovaného bloku:

Období nástupu dětí do MŠ je velmi důležitým obdobím v životě. Je třeba ujistit děti, že MŠ je pro ně místem bezpečným, plným radosti a pochopení. Základní hodnotou je nabídnout dítěti svobodu a vzájemné respektování podle určitého řádu a pravidel. Poskytovat jim důstojný vzor mezilidských vztahů, komunikace a spolupráce.

První integrovaný blok bychom mohli charakterizovat především jako další krok socializace dítěte předškolního věku.

U těch nejmladších dětí, které jsou nově přijaty k předškolnímu vzdělávání, je to otázka adaptačního procesu v ryze individuální míře v úzké spolupráci s rodinou. Naší snahou je maximálně respektovat individualitu dítě a napomoci v poznání všeho nového, s čím se dítě setká, tedy vlastním prostředím školy, třídy, školní zahrady, dále pak s novými lidmi a kamarády. Také se dítě setkává s pravidelným programem a rituály a v neposlední řadě s pravidly třídy. Také je důležité, aby se dokázaly dobře orientovat nejen v prostředí, ale i sociálních vztazích a uměly navazovat a komunikovat s ostatními dětmi i dospělými. Budeme vymýšlet společná pravidla

třídy a nacvičovat a upevňovat základní sociální dovednosti:

1. Pozdravit.
2. Poprosit.
3. Poděkovat.
4. Říci si o pomoc.
5. Pomoc poskytnout.
6. Umět se omluvit.

Poznáme svoji novou značku, zorientujeme se v prostředí nové třídy a budovy, poznáme nové hry a hračky a postupně se začneme přizpůsobovat dennímu programu. Budou zařazena témata, která se týkají ochrany zdraví, zdravého stravování a podpory aktivního pohybu. Součástí bude rozvoj dovedností dětí podporovaný výtvarnými a pracovními činnostmi a rozšíří se povědomí o poznatcích souvisejících s počátkem podzimu. Konstruktivní činnosti přispějí k matematické gramotnosti, četba pohádek, vyprávění, podpora dialogu a logopedické hříčky opět nastartují základy čtenářské gramotnosti.

II.   *Přichází podzim, příroda se chystá ke spánku*

Charakteristika hlavního smyslu tohoto integrovaného bloku:

Měníci se příroda přináší řadu možností a podnětů, jak obohatit život, objevovat a zkoumat nové souvislosti praktickým a prožitkovým učením, maximálně využívat pobytu v přírodě. Sledovat vývoj a proměny stromů a jejich plodů v sadě i v lese, pozorovat životní prostředí, poznávat ekosystém, rozlišovat živou a neživou přírodu, pozorovat práci na poli, v zahradě. Názorně rozlišovat a ochutnávat ovoce a zeleninu podle vzhledu, chuti, čichu, hmatu a zjišťovat význam zdraví pro člověka. Podzim vládne krajině, nastává čas ukládání k zimnímu spánku rostlin i zvířat, odlétají poslední ptáci. Patrné jsou změny počasí, které nastávají nečekaně, od mlhy, přes déšť, sněh, slunce, časté jsou inverze. V tomto období je velmi důležitá prevence a péče o zdraví a tělo, dbát na správné životní návyky. Začínající advent nás uvede do svátečního světa pohody, klidu a kouzelných pohádek. Důležitou součástí bude i pokračování v adaptačním procesu. Společně sděťmi si vyzdobíme naši mateřskou školu.

III. *Vánoce a zimní čas*

Charakteristika hlavního smyslu tohoto integrovaného bloku:

Období, kdy pevně přebírá do své moci vládu paní zima, je jako stvořené plně rozvíjet citové vztahy k rodině, přátelům a okolí. Patrné změny v přírodě dovolují přesně rozlišovat roční období charakteristickými znaky. Nastává velké těšení na příchod Mikuláše a vánočních svátků a s tím spojených tradic a zvyků tohoto období – období rozjímání s pohádkou a pěknou koledou.

Motto: „Četbou pohádek se člověk posiluje pro nepohádkový život“.

„Paní Zima“ vládne nad krajinou. Nejstudenější období v roce umožňuje též hodně radosti při hrách se sněhem a sportování, ale také hodně starostí přírodě, kde ne všichni se uložili k zimnímu spánku. Vrcholí období přípravy našich předškoláků k zápisu do 1. třídy základní školy. Pilně si osvojují důležité poznatky.

Začínají přípravy na Masopust. Únor, nejkratší měsíc v roce, přibývá světla a my víme, že se světlem pomalu přichází jaro. Teď je však v přírodě ještě klid. Jeden roční cyklus se pomalu uzavírá a nenápadně se chystá další. Stromy nemají listy, ale jsou na nich pupeny, semínka spí pod sněhem. Některá zvířata u nás ještě spí. Jsou však na Zemi místa, kde je stále teplo, málo vody, bujně rostoucí prales, moře. I tam se můžeme podívat. Čas jako stvořený k poslechu příběhů a opravdových zážitků ze vzdálených koutů světa.

IV. Jarní radování

Charakteristika hlavního smyslu tohoto integrovaného bloku:

Světlo a teplo probouzí ze zimního spánku celou přírodu. Všechno začíná růst a rozvíjet se ohromnou energií. Nastává jarní rovnodennost a slunce blahodárně působí na vše živé a láká nás do přírody.

Příslloví, „Březen, za kamna vlezem,“ nás upozorňuje na to, že počasí může způsobit ještě řadu nepříjemností, proto je dobře nezapomínat na správné oblékání, dostatek vitamínů a vyvážené stravy. Blížící se Velikonoce nás motivují k rozvíjení tvořivých schopností a poznávání lidových zvyků, charakterizující toto jarní období. Jaro dává zvířatům mláďata, rostlinám pupeny a lidem radost a lásku. Na jaře ožije celá příroda. To sluníčko je tím kouzelníkem, který začne měnit život lidí, zvířat i rostlin. Nejvíce práce mají zvířata a ptáci se zakládáním potomstva. Všude, kam se podíváme je žlutá barva pampelišek. I les se úplně probudil a my si uvědomujeme bohatství, které nám poskytuje. Počasí ještě trochu zlobí, ale když přijede pouť, nic nás neodradí. Nejkrásnějším měsícem roku je květen. Vzduch voní a všichni se cítí báječně. Je třeba se chvíli zastavit a rozhlédnout se. Toto období není příliš dlouhé, zato nás nabíjí energií, ze které čerpáme po celý zbývajících rok. Jaro je plné překvapení a jako stvořené k experimentování a objevování. Příroda je moudrá,

vykouzlila okolo nás plno krásných barev a je jen na nás, jak hluboce je budeme vnímat. Lásky, provázející toto období, nám pomáhá upevňovat citové vztahy v rodině i s kamarády.